

Připravili jsme pro vás rozesílku 3/2023. Najdete v ní upozornění na aktuální grantové výzvy, pozvánky na vzdělávací programy a akce, informace o kampaních, tipy na pomůcky a publikace i rozsáhlou nabídku programů pro školy.

Ptákem roku 2023 je polák velký, www.birdlife.cz/ptak-roku-2023-polak-velky/

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

Fašanek, fašanek velká noc bude,
kdo nemá kožucho, zima mu bude.

Já nemám kožucho, zimú sa třasu,
dajte mně slaniny, nech sa napasú.

Akce do DIÁŘE:

Pátek 24. února	Workshop lektorů Lísky na Žabce www.liska-evvo.cz
Úterý 25. dubna	Workshop Venkovní výuka pro učitele ZŠ a SŠ – jak na učení venku www.liska-evvo.cz
Pondělí 22. května	Terénní exkurze Krajem orchidejových luk www.liska-evvo.cz
Pá – Ne 26.–28. května	Konference VENKU pro školní koordinátory EVVO, 2. ročník www.liska-evvo.cz
Čt – Pá 23.–24. června	Workshop Učíme se venku pro MŠ, ŠD, SVČ, NNO a I. st. ZŠ www.liska-evvo.cz
Sobota 23. září	Den Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz
Středa 18. října	XII. Krajská konference o EVVO www.liska-evvo.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NĚMI	PŘÍRODNÍ ZAHŘADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA	1. KVĚTNA – 30. ČERVENA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata
PTÁCI, ZAHŘADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika,

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější
a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených
a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické
materiály, metodické listy či pomůcky.

OBSAH ROZESÍLKY 3/2023

Část I INFORMACE, AKTUALITY

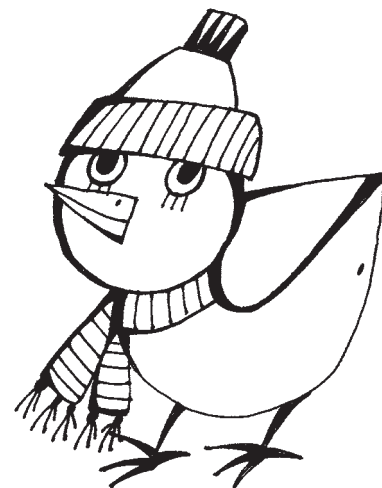
I/1	Zprávy z Lísky	... str. 2
I/2	Pozvánky na akce, osvětové kampaně	... str. 3
I/3	Zprávy z webu a tisku	... str. 6
I/4	Zdroje a grantové výzvy	... str. 8

Část II METODICKÁ PODPORA

II/1	Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe	... str. 9
II/2	Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky	... str. 11
II/3	Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO	... str. 12
II/4	Výukové programy, projektové dny	... str. 14
II/5	Projekty pro školy, soutěže	... str. 16
II/6	Tipy na výlety, exkurze, výstavy	... str. 16
II/7	Program Učíme se venku	... str. 17

Část III UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1	Udržitelný rozvoj	... str. 18
III/2	Přírodní zahrady	... str. 19
III/3	Zelené okénko	... str. 19
III/4	Místní produkty, biopotraviny	... str. 19
III/5	Fairtrade	... str. 20

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Lísky zaslali 36.000 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCÉ prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

V únoru jsme začali pracovat na novém projektu Lísky „Písmena a čísla VENKU s Lískou“. Tým řešitelů a lektorů čeká tvorba 4 nových programů, podporujících venkovní, projektovou a badatelskou výuku s dopadem na rozvoj přírodovědné, matematické a čtenářské gramotnosti žáků. Témata programů: Místo, kde žijeme. Životní podmínky. Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody. Současnost a minulost v našem životě. Projekt podpořilo Ministerstvo životního prostředí.

V lednu jsme rozeslali nabídku **výukových programů a projektových dnů pro pro MŠ a ZŠ**. Naše výuková kapacita je již téměř naplněna. Připravujeme zejména nové aktivity v tématech čísla a písmena, regionální vlastivěda a badatelka.

Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín a kolegy z VIS Bílé Karpaty tvoříme nové tematické programy pro MŠ a I. stupeň v Arboretu Semetín na téma VODA a STROMY.

Připravujeme také **Školní farmářské dny**.

Nabídku programů pro školy najdete na str. 10, v příloze a na webu Lísky. Pokud tedy plánujete zpestřit dětem výuku, ozvěte se co nejdříve.

Připravujeme **XII. Krajskou konferenci o EVVO, Konferenci VENKU** a další akreditované vzdělávací akce, exkurze pro pedagogy i lektory, osvětové kampaně i akce pro veřejnost.

Jsmo připraveni podpořit školy, organizace i obce zajištěním Férové kavárny LÍSKY a aktivit pro děti na rozmanitých slavnostech, festivalech a oslavách.

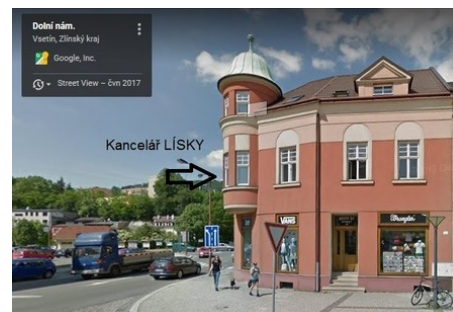
Těšíme se na setkávání.

Férový obchůdek Lísky

Vybírat můžete z fairtradových čokolád, sypaných i porcovaných čajů, zrnkových, mletých i rozpustných káv (vč. bezkofeinových), kaka, lízátek, karamelů a Lukášových šitých hraček Renaty Lažové.

www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

Známka FAIRTRADE je malá, ale dělá velké věci

Pěstitelé dostávají spravedlivější odměnu. Je zakázána dětská a otrocká práce. Pěstování je šetrnější k životnímu prostředí. Jsou dodržována lidská a pracovní práva.

<https://fairtrade.cz/fairtrade-mala-znamka-ale-dela-velke-veci/>

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>

Renáta Lažová, tel.: 605 570 103

Konference VENKU pro školní koordinátory EVVO

2. ročník
26.–28. 5. 2023
Hájenka Semetín,
Vsetín

www.liska-evvo.cz
www.alcedovsetin.cz

UČÍME BADATELSKY online kurz – jaro 2023

Učení, které děti skutečně baví a rozvíjí jejich vztah k přírodě? Badatelsky orientovaná výuka staví na přirozené zvědavosti dětí a vede je k aktivitě. V badatelských hodinách děti přijdou věcem samy na kloub. Díky tomu učivo doopravdy pochopí a zažijí radost z vlastního objevování. Naučte se bádát krok za krokem, dle svých časových možností v sedmítýdenním v online kurzu UČÍME BADATELSKY. Začínáme 14. března!

<https://www.ucimebadatelsky.cz/>

Konference pro učitele 1. stupně

Praha, 22. 4. 2023

Přijměte pozvání na oblíbenou konferenci v Kunraticích. Připravili jsme pro vás řadu zajímavých a aktuálních témat, tipů a nápadů do vaší výuky. Přemýšlíte, jak v hodinách matematiky zaměstnat rychlíky i ty pomalejší žáky? Přihlaste se na seminář Jitky Michnové. Gabriela Babušová si pro vás připravila INSPIROMAT nápadů. Prozradí vám také, proč je dobré učit vyjmenovaná slova jinak. Nebo se můžete vydat Kouzelnou cestou storytellingu za pomoci Petry Bubeníčkové. Že hra má být součástí učení, to už víme dávno. Ale víte, jak využít prvky gamifikace pro aktivizaci vašich žáků? Pokud ne, odpověď vám nabídne Antonín Vacek. Nebudou chybět ani vztahová témata s Michalem Dubcem či základy duševní hygieny s Jaroslavou Budíkovou. Peter Agh vám poradí jak na novou informatiku a Andrea Klemencová se s vámi podělí o své zkušenosti a tipy pro výuku informatiky na 1. stupni.

<https://seminare.fraus.cz/catalog/cs/seminare-konference-a-letni-skoly-konference-pro-ucitele-1-stupne/psl0459ickfics.html>

Více zde: <https://bit.ly/konferencefraus2023>

BADATELSKÁ KONFERENCE

25. - 26. května 2023

Přírodovědecká fakulta UK

Praha

Konference Žijeme v Zahradě hrou

Proč a jak učit děti venku? Otázka, na kterou budou na bit.ly/konferencenzahradahrou hledat odpověď ti nejlepší z oboru, z Česka i ze zahraničí. Můžete se těšit na den plný přednášek a workshopů o výuce venku, školních zahradách a o pobytu dětí v přírodě. Konferenci předchází exkurze do tří školních zahrad, konaná den předem. Oslavte Den učitelů s námi! Věřte, že to bude stát za to!

zahrada hrou

nadace
proměny

Vzdělávací konference, workshopy a exkurze

Žijeme v Zahradě hrou

České děti venku 2023

KDY: Úterý 28. března od 9:00 do 18:00 hod.

KDE: VZLET, Praha 10-Vršovice

CENA: 950 – 1 350 Kč (do 28. 2. snížená cena)

INFO: bit.ly/konferencenzahradahrou

POZORUJ A JEDNEJ – Děti, environmentální výchova a permakultura

Zveme vás na dvoudenní kurz pro pedagogy mateřských škol a nejnižších ročníků základních škol a další vzdělavatele, který proběhne ve dnech 26. – 27. května.

KDE: Ekocentrum Chaloupky, Baliny u Velkého Meziříčí
Kapacita kurzu: 20 osob

Cena: 750 Kč (zahrnuje lektorné a stravu po celou dobu kurzu)

VÍCE INFORMACÍ:

Dotazy k místu konání: Iveta Machátová, iveta.machatova@chaloupky.cz, 731 440 922

Ostatní dotazy: info@ekocentrumcb.cz, 777 248 511

Kurz pro pedagogy: Klima v tísní

od Vzdělávací program Varianty – Člověk v tísní, 27. 2. – 9. 4. 2023, v rozsahu 20 hodin, pro pedagogy 2. stupně ZŠ a SŠ.

<https://www.clovekvtsni.cz/co-delame/vzdelavaci-program-varianty/kurzy-pro-ucitele/klima-v-tisni-b-learning-317c>

NaZemi zve na otevřené semináře v jarních termínech:

Jak otevírat globální témata pomocí zážitku (1. 4.)

Vedení reflexí (21. 4.)

Vedení diskuzí (27.–28.4.)

Úvod do kritického myšlení a práce s globálními tématy (16. 5.)

www.nazemi.cz

2. ročník Letní školy kritické pedagogiky

15.–18. srpna 2023 ve Slavonicích v prostorách Spolkového domu Slavonice.

Čekají vás diskuze a sdílení kritickopedagogické teorie a zejména praxe.

www.nazemi.cz

Prázdninová škola Lipnice

Nabízí v roce 2023 dva kurzy: <https://vychovakectnostem.cz>
<https://vychovakectnostem.cz/co.../seminare/kurz-zahrada/>

ZAHRADA

Letní zážitková škola pro průvodce dětí 4-10 let

23. - 28. 7. 2023
www.psl.cz/zahrada-cervenec

6. - 11. 8. 2023
www.psl.cz/zahrada-srpen

VYTRVALOST
ODVAHA
VZAJEMNOST
PRÁTEĽSKOST
SEBEUČTA
JEDINEČNOST
DŮVĚRA

Balík smíchu, her a inspirace pro všechny učitele,
volnočasové vedoucí, preventisty a rodiče.

PANGĚA
www.vychovakectnostem.cz
Kurz je akreditován v systému DVVP a lze jej financovat z OP JAK

Edukační program s názvem Masopust na Valašsku, 10. 1. – 10. 3. 2023 v zámku Vsetín

Zjistěte, jak vypadaly tyto oslavy za dob našich prababiček, proč se pochovala basa a jaké masky byly nejoblíbenější.

Program můžete objednávat na tel. 571 411 690,
email zamek.vsetin@muzeumvalassko.cz.

Více informací o programu zde:

<http://www.muzeumvalassko.cz/lektorske-programy/masopust-na-valassku>

Hvězdárna Vsetín
V ÚNORU NABÍZÍ

Každou středu | 9:00-15:00 hodin | Ostatní pracovní dny po domluvě

Exkurze a pozorování Slunce
Prohlídka hvězdárny, pozorování Slunce, interaktivní sluneční hodiny a model Sluneční soustavy.

Každý pátek | 18:00-20:00 hodin

Večerní astronomická pozorování
V únoru při procházkách oblohou nemineme ani souhvězdí Byka s otevřenou hvězdokopou M45.

13.-17. 2. 2023 | 17:30-18:30 hodin

Rande s planetami
Mimořádná pozorování nejjasnějších planet na obloze - Venuše, Marsu a Jupiteru.

14.-17. 2. 2023 | 10:00-15:00 hodin

Jarní prázdniny s muzeem
Oblíbený program na zámku a hvězdárně Vsetín se spoustou zábavných aktivit pro rodiny s dětmi.

Všechna pozorování probíhají jen za vhodných podmínek. Sledujte naše stránky a Facebook.

www.muzeumvalassko.cz | www.hvezdarna-vsetin.cz | [@muzeumregionuvalassko](https://www.facebook.com/muzeumregionuvalassko)

Registrace ke květnové výzvě Do práce na kole je spuštěna

Město Vsetín se letos potřeť v řadě zapojí do celorepublikové výzvy s názvem Do práce na kole (DPNK). Určena je týmem o dvou až pěti členech, kteří chtějí s kolegy v průběhu května pravidelně dojíždět do zaměstnání na kole či jiným bezmotorovém prostředku, případně chodit pěšky.

www.mestovsetin.cz

PANENKY

příběh života

aneb

"Jak plyne čas na Valašsku"

GALERIE KLOBUČAN

OTEVÍRACÍ DOBA: VSTUPNÉ

Po - zavřeno
Út - 10 - 16 hod.
St - 10 - 16 hod.
Čt - 10 - 16 hod.
Pá - 10 - 16 hod.
So - 12 - 16 hod.
Ne - 12 - 16 hod.

Dospělí 80 Kč
Studenti 60 Kč
Senioři 60 Kč
Děti 40 Kč

tel.: +420 737 580 746

FESTIVAL PRO ČOLKA

7. Festival o přírodě v přírodě

Kurovický lom
13.-14.5. 2023

více informací na www.tokaheya.cz

Symposium živé zemědělství 2023, 3.-4. března

Inspirativní přednášky a workshopy řady tuzemských a zahraničních řečníků, prostor pro neformální rozhovory o budoucnosti zemědělství či zajímavé příklady dobré praxe.

Letos se zaměří především na chov zvířat, ochranu rostlin, veřejné stravování, ale třeba i na to, jak vznikají bioregiony.

Přihlášky do 24. února <http://bit.ly/3i1yWTF>

III. SYMPOSIUM ŽIVÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

3.-4. 3. 2023
Národní zemědělské
muzeum | Praha

EKO PLANETA

27. – 28. 5. 2023
VÝSTAVIŠTĚ KROMĚŘÍŽ

www.hobbyvystaviste.cz

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 3/2023

strana 5

Jiří Kulich o klimatickém vzdělávání, revizi RVP a průřezových tématech

Rozhovor vznikl během konference "Vzděláváme (se) pro klima", na které Středisko SEVER představilo #ucimoklimatu

Celý rozhovor zde: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/vyuka-o-klimatu/~fe31606a9e5e11edba5b0cc47ab5f122/>

Finální zadání pro revizi rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV)

Zadání obsahuje řadu důležitých bodů! Těší nás, že díky zpětné vazbě vzdělávací komunity včetně SKAV zmizelo několik kontroverzních návrhů.

Zadání pro nové kurikulum:

- klade důraz na rozvoj kompetencí,
- počítá s podporou wellbeingu,
- zvyšuje počet disponibilních hodin,
- podporuje formativní zpětnou vazbu,
- považuje za důležitý osobnostně-sociální rozvoj žáků,
- nedělí vzdělávací obsah na jádrový a rozvíjející,
- ve srovnání s původním návrhem snižuje počet uzlových bodů.

Vnímáme, že tohoto výsledku bylo dosaženo díky podpoře participace, a ceníme si dobré vůle a spolupráce aktérů včetně MŠMT. SKAV se revizi RVP pro základní vzdělávání bude nadále věnovat.

Zadání revize RVP předal Národnímu pedagogickému institutu ministr Vladimír Balaš. Děti by se podle něj měly začít učit v 1. a 6. ročníku od roku 2024, závazně od roku 2025.

Znění zadání naleznete ZDE:

<https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/msmt-predalo-npi-cr-technicke-zadani-revize-rvp-zv>

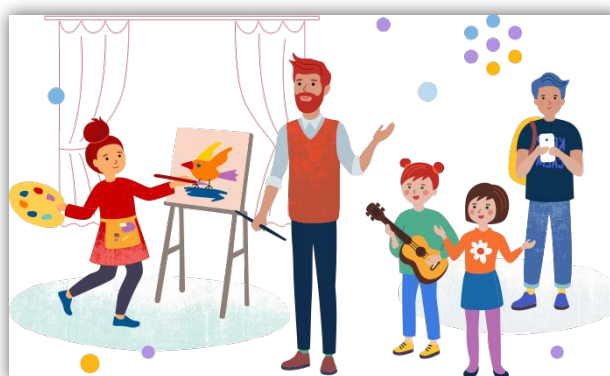
Wellbeing ve škole

Děti by měly chodit do školy rády a vracet se z ní spokojené, uvolněné, s radostí, že se něco nového naučily a byly se svými kamarády v bezpečném prostředí.

Cesta k podobnému přístupu k učení není pro vyučující lehká, navíc v rámci výkonnostního českého školství, ale začátek je třeba hledat v pochopení, přijetí a budování vlastního wellbeingu, laskavosti k sobě samým a v trpělivém naslouchání potřeb žáků a studentů.

Pouze wellbeing učitelů umožní wellbeing žáků a studentů. Je to zásadní cesta k systémové proměně celého vzdělávání.

Přečtěte si celý text k wellbeingu ve škole od našeho kolegy: <https://www.wellbeingveskole.cz/wellbeing-kdyz-se-deti-i-ucitele-tesi-do-skoly/>

Problémy ve společnosti souvisí se škodami, které na nás napáchala škola

Málokdo vyvázl bez šrámů, říká Jana Nováčková, psychologka a publicistka s letitou praxí v poradenské práci i v psychologickém výzkumu. Spoluautorka konceptu, knihy i kurzů Respektovat a být respektován. Od r. 1994 se věnuje lektorské a přednáškové činnosti. Je autorkou publikace Mýty ve vzdělávání. Cenu EDUína za celoživotní přínos vzdělávání získala v roce 2014.

Celý rozhovor zde <https://www.eduin.cz/clanky/problemy-ve-spolecnosti-souvisi-se-skodami-ktere-na-nas-napachala-skola-malokdo-vyvazl-bez-sramu-rika-jana-novackova/>

Rozhovor vznikl v rámci série: <https://www.eduina.cz/aula-slavy/>

Ty na matiku prostě nejsi! To by děti neměly slyšet, říká oceněný učitel Tomáš Chrobák

Přibližně polovina českých dětí ve školním věku si podle analýzy PISA, kterou vydala ČŠI, myslí, že jejich schopnosti i inteligence jsou jednou provždy dané a neměnné. Takové uvažování je charakteristické pro takzvané fixní nastavení mysli, které na rozdíl od růstového bere dětem i dospělým chuť učit se nové věci. „To téma je obrovsky zajímavé a v praxi zatím nepodchycené,“ říká Tomáš Chrobák, učitel matematiky v Bašce u Frýdku-Místku a vítěz jednoho z minulých ročníků českého učitelského ocenění Global Teacher Prize.

Celý rozhovor na:

<https://eduzin.cz/wp/2023/02/13/ty-na-matiku-proste-nejsi-to-by-deti-nemely-slyset-rika-oceny-ucitel-tomas-chrobak/>

Darujte krásné květiny s menší uhlíkovou stopou při jejich pěstování

Známka FAIRTRADE je na obalech květin malá, ale má velký význam pro udržitelnější pěstování a lepší pracovní podmínky pro květinové pěstitele a pěstitelky.

Jak je ale možné, že květiny vypěstované ve východní Africe jsou udržitelnější než ty vypěstované v Evropě?

Klima v Africe je pro pěstování květin naprosto ideální, skleníky jsou díky hojnému teplu a slunečnímu svitu vytápěné přirozeně. Kdežto v Evropě za sebou vytvoření takového prostředí (vytápění skleníků) zanechává silnou uhlíkovou stopu. To má za následek, že africké květiny mají v průměru nižší uhlíkovou stopu, a to i při započtení dopravy.

Známka FAIRTRADE je malá, ale dělá velké věci.

V duchu lásky k přírodě. Podívejte se na logo korunovace krále Karla

Buckinghamský palác odhalil oficiální logo korunovace krále Karla III. Vytvořil ho Sir Jony Ive, který se podílel na návrzích přístrojů firmy Apple, včetně iPhoneu či iPadu.

Do korunovace nového britského krále zbývají jen necelé tři měsíce a přípravy jsou v plném proudu. Nejnovější detail, který bude celou událost doprovázet, měla veřejnost možnost spatřit v sobotu, když královská rodina odhalila podobu korunovačního loga.

Celý článek na <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-kralovska-rodina-v-duchu-lasky-k-prirode-podivejte-se-na-logo-korunovace-krale-karla-225533>

V Česku začne od března platit technická norma, která má omezit světelné znečištění, neboli světelný smog

Cílem je snížit dopady na přírodu a zdraví člověka.

<https://irozhl.as/k2M>

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/hladik-svetelny-smog-omezeni-osvetleni_2302061537_elev

Trezor přírody v Horní Lidči je otevřen skupinám návštěvníků po předchozí telefonické objednávce

ÚTERÝ–ČTVRTEK, vždy od 10,00–15,00 hodin.

Pro minimálně 10 osob.

Rezervace je nutná minimálně den předem.

<https://www.trezorprirody.cz/>

V Lidl Česká republika jsou nově v nabídce fairtradové bio banány od pěstitelů z Peru!

A proč preferujeme při nákupu banány se známkou FAIRTRADE? Zapojení do Fairtrade znamená změnu k lepšímu pro pracovníky na plantážích i ochranu životního prostředí. Při práci jsou dodržována opatření k ochraně zdraví a bezpečnosti zaměstnanců a nedochází k ničení přírody.

Ptákem roku 2023 je polák velký

S vyhlášením poláka ptákem roku vydává Česká společnost ornitologická monotematické číslo časopisu Ptačí svět:

https://bigfiles.birdlife.cz/PS/PS_2023_01.pdf

Zlínský kraj vyhlásil dotační programy pro neziskové organizace

Jedná se o podporu v oblastech: sociální věci, mládež a sport, kultura a rozvojové programy, kde najdete i podporu ekologických aktivit v kraji.

Žádosti o poskytnutí dotace podávejte nejpozději do 24. 2. 2023 do 12:00 hodin!

DOTAZY K ODBORNÝM A ADMINISTRATIVNÍM ZÁLEŽITOSTEM:

Ing. Petra Marková, tel. 577 043 365,
petra.markova@kr-zlinsky.cz

Mgr. Radim Sukop, tel. 577 043 744,
radim.sukop@kr-zlinsky.cz

Informace a formuláře zde <https://1url.cz/mrhmq>

Chybí vám v obci hřiště nebo místo k setkávání? Změňte to.

Hřiště, park nebo plovárna, na jejichž vzniku se podílí veřejnost, dokáží život v obci neuvěřitelně nakopnout. Sousedé, kteří společně vylepší veřejný prostor, teď mohou získat až půl milionu korun.

Do 13. března se mohou spolky, neziskové organizace a menší obce společně s místními obyvateli ucházet o grant.

Informace zde <https://medium.seznam.cz/clanek/nadace-via-chybi-vam-v-obci-hriste-nebo-misto-k-setkavani-zmente-to-2907>

ERASMUS plus

Nabízí teď mnohem více možností. Můžete tak získat zkušenosti ze světa, i když třeba nejste student nebo nemáte čas někam jezdit.

Více na <https://www.erasmusroste.cz>

Výzva Základní granty

Vyhlašovatel Nadace Open Society Fund Praha
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2763605&apc=nF2xx1-->

Podějte si žádost o grant u Nadace Partnerství

Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete?

Aktuální nabídku grantů sledujte na

www.nadacepartnerstvi.cz/granty

Požádejte až o 150 tisíc na jarní výsadbu stromů!

O finanční podporu mohou žádat všechny subjekty s prokazatelným vztahem k místu realizace projektu, s výjimkou politických stran a hnutí. Výzva je určena především na výsadby realizované na jaře 2023. V případě rozsáhlejších výsadeb, plánovaných na jarní i podzimní období, je však možné požádat i o podporu podzimních výsadeb. Pro vyložení podzimní výsadby bude v roce 2023 vyhlášena další grantová výzva.

<https://www.nadacepartnerstvi.cz/Granty>

Nové šablony z Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK) jsou tady

Celkem 9 miliard Kč z evropských fondů půjde do MŠ, ZŠ a 2 miliardy Kč do SŠ, VOŠ především na podporu personálních pozic, které díky tomu můžou plynule navázat na předešlé projekty a zároveň budou sloužit jako pilot pro zajištění jejich přechodu do financování ze státního rozpočtu, na rozvoj pedagogů i na inovace ve vzdělávání.

Šablony umožní další aktivity společného vzdělávání, posílení podpůrných pedagogických pozic ve školství a rozvoj pedagogických pracovníků s cílem zlepšit kvalitu vzdělávání a zajistit úspěch každého žáka. Zaměřují se i na podporu dětí ohrožených školním neúspěchem, za ně se považují také děti ukrajinských běženců, které mohou být z šablon rovněž podpořeny. Novinkou je např. pozice dvojjazyčného asistenta. Přehled šablon OP JAK: <https://opjak.cz/vyzvy/>

Výzva č. 02_22_002 Šablony pro MŠ a ZŠ I

Výzva je otevřena, žádosti je možné podávat do 28. 4. 2023.

Vzhledem k tomu, že je to projekt návazný, musí školy počkat, až dokončí Šablony III – OP VVV.

Některé začaly realizovat již v září 2022, některé začnou až v červenci/září 2023. Je však důležité podat žádost co nejdříve! I když nemáte ukončené Šablony III OP VVV.

Šablony III stále probíhají, nejzazší konec realizace projektů je 30. 6. 2023. Školy postupně ukončují realizaci, některé zažádaly o předčasné ukončení, aby mohly co nejdříve navázat Šablonami I OP JAK.

Oprávnění žadatelé: MŠ, ZŠ vč. ŠD a ŠK, ZUŠ, SVČ, PPP

Délka realizace: 24– 6 měsíců

Tak hodně štěstí a sil.

Pokud plánujete realizovat témata inovativního vzdělávání pro žáky (přírodovědné vzdělávání, EVVO a vzdělávání k udržitelnému rozvoji, rozvoj podnikavosti a kreativity) rádi pro vás připravíme programy a projektové dny dle pravidel výzvy.

Stejně tak nabízíme vzdělávání pedagogů v tématech EVVO, přírodovědné vzdělávání, projektová výuka, zážitková pedagogika).

Kontakt: infoevvo@seznam.cz

O GRANTECH: Další otevřené výzvy zaměřené na výsadby najdete na www.sazimebudoucnost.cz/

JARO VENKU?

Potřebuješ konkrétní hry a tipy? Chceš rychlou inspiraci na jarní bádání, tvoření i žasnutí venku? Sleduj videokurz JARO VENKU – 21 krátkých videí v 6 lekcích

<https://ucimesevenku.cz/kurz-jaro-venku/>

Video 1 – ÚVOD

1. lekce PŘÍPRAVA

Video 2 – VYBAVENÍ, Video 3 – KNIHY

2. lekce POZNÁVÁME MÍSTO

Video 4 – ÚVOD, Video 5 – BARVY, Video 6 – ZVUKY, Video 7 – VŮNĚ, Video 8 – RUCE, Video 9 – CHUTĚ

3. lekce JARO MEZI STROMY

Video 10 – ÚVOD, Video 11 – CITLIVOST, Video 12 – BÁDÁNÍ, Video 13 – FANTAZIE

4. lekce JARO V TRÁVĚ

Video 14 – JARO KVETE, Video 15 – PROČ KVETOU TAK BRZY, Video 16 – PRVNÍCH 10

5. lekce JARO V POHYBU

Video 17 – POHYB, Video 18 – POBYTOVÁ ZNAMENÍ, Video 19 – JARNÍ ATELIÉR, Video 20 – CIZÍ JAZYKY, Video 21 – POTOK A JARNÍ BŘEHY

6. OHLÉDNUTÍ

Inspirace, jak výuku VENKU HODNOTIT

Znáte příručku Hodnocení v badatelsky orientovaném vyučování? Stáhněte si ji zdarma na webu <https://ucimesevenku.cz/stahuji/> nebo vstupte do VIDEOKURZU, kde vás celým procesem hodnocení, navíc VENKU, provedeme krok za krokem.

Více zde <https://ucimesevenku.cz/videokurz-hodnoceni-venku/>

Jak se zamilovat do matematiky. Mistrovský kurz učitele Marka Valáška

Byla pro vás ve škole matematika noční můra? Výherce ankety Zlatý Ámos vám ukáže, jak si k ní najít cestu. Radost z matematiky podle Marka Valáška přichází tehdy, pokud se skutečně snažíte pochopit, proč něco počítáte určitým způsobem. „Počty jsou o tom, že jsem schopen něco spočítat. A matematika je, že rozumím, proč to tak počítám,“ říká Valášek. Ve své lekci odpoví i na to, k čemu všemu může být matematika užitečná, i když to na první pohled není úplně zřejmé.

<https://www.mujrozhlas.cz/mistrovsky-kurz/jak-se-zamilovat-do-matematiky-mistrovsky-kurz-ucitele-marka-valaska>

Inspirace na webu ARPOK v sekci "publikace"

Stačí pár kliknutí a je to!

<https://eshop.arpok.cz>

Arboretum Semetín

Nabízí krásné zázemí pro výuku venku.

Pro žáky byly vytvořeny nové pracovní listy.

Více <https://bit.ly/3M2qFce>

Pokud máte zájem do ARBORETA vyrazit s žáky, vše podstatné najdete zde <https://www.lesyvsetin.cz/arboretum>.

V semetínském arboretu vyrostl výukový včelín. Nabídku služeb a aktivit semetínského arboreta rozšířila o výukový včelín. Více <https://bit.ly/3hp2v09>

Valašská Manufaktura Přírodních Materiálů

Workshopy a tvořivé ateliéry

děti a rodiče • mateřské školy a klubíky • základní školy a družiny

Valašská Manufaktura Přírodních Materiálů je příjemné místo na Vsetíně - Ohradě pro Vaše přednášky, besedy, workshopy a kurzy spojené s tvořením, přírodními materiály, tradičními technikami, péčí o Zemi a o lidi...

Jana Šobáňová

Tel.: +420 732 994 552, E-mail: tincta-herbae@centrum.cz

Téma VODA ve školce

Článek na blogu s praktickými tipy, ukázkami a soubory

<https://www.ucitelnice.cz/blog/voda>

Co by se malé děti měly dozvědět o vodě a jak na to?

Jaké zkušenosti, znalosti a hodnoty by mělo mít předškolní dítě ve vztahu k vodě? Jak mohou maminky, tatínkové, babičky, dědečci, učitelky a učitelé v mateřských školách vybudovat v dětech zdravý vztah k pitné vodě, k vodě jako živlu a podmínce života?

Celý článek na <https://ekolist.cz/cz/zelena-domacnost/rady-a-navody/co-by-se-male-deti-mely-dozvedet-o-vode-a-jak-na-to>

Kapka vody

Problematika adaptace na klimatickou změnu a vzdělávání v otázce ochrany vody.

Inspirativní materiály najdete na

<https://edu.ceskatelevize.cz/porad/kapka-vody>

COP27: Fair trade organizace vyzývají k inkluzivním klimatickým řešením

Fairtrade informuje o tom, jaké dopady má klimatická změna na pěstitele, nedávno třeba na konferenci OSN o změně klimatu v Egyptě (COP27). Představujeme hlas pěstitelů, kteří stojí na počátku mnoha u nás prodávaných a oblíbených produktů a ke klimatické změně přispívají sice nejméně, ale klimatická změna na ně dopadá skoro nejsilněji.

Umíte používat podporující komunikaci?

Přinášíme pár tipů, jak podpořit nejen své nejbližší v životě, zkouškách, trápeních, výzvách, nejistotě...

zdroj: LOCIKA – centrum pro děti ohrožené domácím násilím

PODPORUJÍCÍ KOMUNIKACE

Místo: **Zkuste říct:**

- Budeš v pohodě... ➔ Snažím se představit, jaké to pro tebe je.
- Měl bys... ➔ Co bys teď potřeboval/a?
- To bude dobrý... ➔ Poslouchám tě.
- Já takhle jednou... ➔ Poviš mi víc o tvé situaci?
- Jak se máš? ➔ Co ti dnes udělalo radost?

Centrum
LOCIKA

www.centrumlocika.cz
www.detstvibeznasili.cz

Má to smysl, třídíme odpady

Také víčka od jogurtů a pomazánek i alobaly od čokolád je možné třídít a umožnit tak jejich recyklaci.

Z neznečištěných alobalových víček je nejlepší udělat kuličku, kterou vytřídíme do sběrných nádob na kovy společně s dalším kovovým odpadem. Tak odolají žáru a mohou z nich vzniknout nové alobalové výrobky.

Recyklací 1 kg hliníku ušetříme až 8 kg bauxitu!

Pomáháme dětem a mladým přemýšlet o odpadu

V kontextu, interaktivně a zábavně. Díky online kurzu e-popelNIC-e, který může využít i vaše škola.

Kurz je vhodný zejména pro 2. stupeň základních škol a nižší ročníky gymnázií. Dá se s ním pracovat v běžné výuce, nebo na dálku a jeho úroveň dokážete přizpůsobit konkrétní skupině dětí. Obsahuje spoustu interaktivních částí, práce s online nástroji, ale také úkoly do praxe - jako tvorbu propagačních materiálů, organizaci výstavy, společného úklidu nebo vylepšení vlastní školy. Kurz byl vytvořen i díky Zlínskému kraji, který přispěl na jeho vznik.

Víc informací o kurzu a o tom, jak s ním pracovat, najdete na www.popelnice.bezobalac.cz, nebo na zdravim@bezobalac.cz

EKOkalendář. Nový projekt spolku Uklidme Česko.

Jeho cílem je přispět k povědomí o více než 150 ekologických mezinárodních dnech a svátcích, které nás mohou inspirovat k tomu, abychom změnili své chování a začali žít odpovědněji. Budeme rádi, když nám v tom pomůžete...

Uklidme Česko z.s. <https://www.ekokalendar.cz/>

Vzděláváme – Kompetence pro 21. století

Umíme zážitkové vzdělávání pro děti i dospělé nebo expertní seminář pro profesionály. Od nás si vždy odnesete dovednosti a znalosti pro přírodu a životní prostředí. Podívejte se, co vás můžeme naučit.

<https://www.nadacepartnerstvi.cz/Co-delame/Vzdelavame>

Ve Walesu došli k tomu, že

aby byl celoškolský přístup efektivní, je nutné podporovat i wellbeing zaměstnankyň a zaměstnanců školy.

Celoškolský přístup zaručuje podporu pocitu pohody všech ve škole, tedy studujících, vyučujících, vedení a dalších pracovníků školy.

studijní centrum BASIC

TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ PŘI UČENÍ A NEDOKÁŽETE MU POMOCT?

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

■ Jak učit POLY

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek, které dokážeme vytvořit a sestavit dle potřeb školy.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa – www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život – www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě – www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem – www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách – www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště, zdarma ke stažení na <http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

■ Kniha Klima: Nový příběh (autor: Charles Einstein)

Klimatická změna hýbe světem. Už jsme ji přestali popírat, už s ní začínáme bojovat. Teď bychom měli přestat bojovat a raději začít žít nový příběh. Ne ten o tom mít stále víc, ale příběh sounáležitosti.

Charles Einstein napsal před časem knihu „Krásnější svět je možný – naše srdce to ví“. Už je vyprodaná, ale na pultech je další: „Klima – nový příběh“. A je v podstatě o tomtéž: na to, abychom změnili svět, musíme začít žít jiný příběh.

■ MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK – inspirace

na aktivity s dětmi,

www.mu1zapisnik.cz/

www.facebook.com/muj1zapisnik/

■ MŮJ DRUHÝ ZÁPISNÍK, Amélie Janíková

Po úspěšném vydání knihy „MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK“ prosíme o pomoc při vydání II. DÍLU. **A stejně jako rostou naše děti tak vyrostl i „MŮJ DRUHÝ ZÁPISNÍK“** a obsahuje přes 150 nových činností spojených s přírodou. Tentokrát pro větší děti od 7 do 14 let.

...Touha vrátit přírodu zpět do středu našeho vzdělávání a využít jejich výhod ve vývoji dítěte je čím dál silnější tím děti vyrostou...

Pokud se vám líbil 1.díl „MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK“, pokud máte rádi přírodu a chcete podpořit projekt, který nese aktuální téma ekologie, ochrany přírody, klimatu a nenásilného vzdělávání tak neváhejte!

Knihu můžete podpořit zakoupením předem zde ať ji autorka může pustit do tisku: <https://www.donio.cz/podporte-vydani-ii-dilu-knihy-muj-druhy-zapisnik>

Tato kniha bude dobrým průvodcem pro pedagogy, vychovatele, rodiče, ale nejvíc si s ní užijí děti. Věřím, že kniha bude dalším krokem na cestě dnešních dětí, budoucích dospělých ze kterých se stanou zodpovědní lidé kterým záleží na okolním světě.

■ **Příroda do kapsy** – informační materiály pro poznávání přírody. www.prirodadokapsy.cz

■ NOVINKA: Nové samolepky Naši motýli, Naši ptáci, Obojživelníci a plazi

www.prirodadokapsy.cz/hry/

■ Půda, místo, kde to žije – pracovní listy s výukovými texty (v PDF)

Seznamte se s půdou, kompostem a s životem v nich. Pomohou vám zábavné pracovní listy a jednoduchá hra. Soubor obsahuje 14 stran a je vhodný pro děti od 5 do 12 let.

<https://www.prirodadokapsy.cz/puda--misto--kde-to-zije-pracovni-listy-s-vyukovymi-texty--v-pdf/>

■ Člověk v tísní | People in Need

ve spolupráci s dalšími šesti organizacemi právě spouští novou **verzi webu** www.ucimoklimatu.cz

Najdete zde přes 30 lekcí, metodickou podporu, tipy na události, aktuality a řadu dalších nabídek týkajících se klimatického vzdělávání.

Člověk v tísní | People in Need

www.clovekvtisni.cz

■ Nová vzdělávací lecke Kávová krize

od týmu Fairtrade Česko a Slovensko Díky lekcí mohou účastníci nahlédnout do práce pěstitelů a popřemýšlet o zásadních úskalích, kterým musí čelit: nízkým výkupním cenám a dopadům klimatické změny.

Ke stažení zdarma na www.fairtrade.cz/vzdelavani.

II/3 Vzdělávání, programy a metodická podpora EVVO

Nabídka akreditovaných vzdělávacích programů LÍSKY 2022/2023

DATUM	NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ	DOPORUČENO
25. dubna	Workshop Venkovní výuka pro učitele ZŠ a SŠ – jak na učení venku.	Hájenka Semetín, Vsetín	ZŠ, SŠ, SVČ, NNO
27. dubna	Jedlá divoká zahrada – seznámení s bylinkami ze zahrady do kuchyně i domácí lékárny.	Uherské Hradiště	MŠ, ZŠ, ŠD, SVČ, NNO
22. května	Terénní exkurze Krajem orchidejových luk – za krásami a jedinečností přírodního a kulturního bohatství Bílých Karpat.	Bílé Karpaty	MŠ, ZŠ, SŠ, ŠD, SVČ, NNO
26.–28. května	Konference VENKU pro školní koordinátory EVVO, 2. ročník – aktuální environmentální témata, učíme se venku, badatelsky orientované vyučování, školní zahrada, osobnostně sociální a profesní rozvoj koordinátora EVVO, spolupráce, hodnocení, sdílení zkušeností s realizací EVVO ve škole a další.	Hájenka Semetín, Vsetín	MŠ, ZŠ, SŠ, SVČ – absolventi specializačních studií
15. června	Toulavý autobus po školních zahradách – exkurze za příklady dobré praxe z plánování, budování, využití a údržby zahrad.	region	MŠ, ZŠ, SŠ, SVČ, NNO, veřejná správa
23.–24. června	Workshop Učíme se venku – terénní a regionální výuka, jak na učení venku, co můžeme dělat s dětmi venku napříč předměty, využití zajímavých aplikací a programů.	Hájenka Semetín, Vsetín	ZŠ, ŠD, SVČ, NNO

Pozvánky s odkazem na přihlašování na jednotlivé akce budou zveřejňovány v elektronické rozesílce LÍSKY, na webu a Facebooku.

Konference VENKU pro školní koordinátory EVVO, 2. ročník, 26.–28. května, Hájenka Semetín, Vsetín

www.liska-evvo.cz
www.alcedovsetin.cz

TÉMATA KONFERENCE:

- Osobnostně sociální a profesní rozvoj koordinátora EVVO
- Aktuální environmentální témata
- Projektová výuka
- Inspiromat k učení venku – podpora čtenářské i matematické gramotnosti, regionální vlastivěda, zážitková pedagogika, badatelsky orientované vyučování
- Ateliér přírodního barvířství – náměty do třídy i do zahrady
- Spolupráce a sdílení zkušeností s realizací EVVO ve školách

LÍSKA

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme akreditované vzdělávací programy, vč. ONLINE formy:

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Studium k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy – školní koordinátor EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ, SVC.
- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVC.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAPII. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

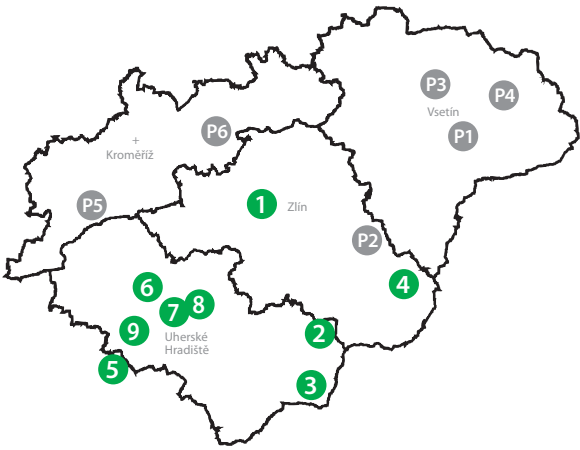
■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na:

www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je **ALCEDO** – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

Členské a partnerské organizace LÍSKY, z.s.

1 – DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz

2 – ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronika Hostětín
www.hostetin.veronica.cz

3 – Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanec, o.p.s.
www.iskopanice.cz

4 – ZO ČSOP KOSENKA Valašské Klobouky
www.kosenka.cz

5 – VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis

6 – SVC Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz

7 – Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz

8 – DDM Škola Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz

9 – DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz

P1 – ALCEDO – středisko volného času Vsetín
www.alcedovsetin.cz

P2 – Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole
www.prokrajinu.eu

P3 – Valašské ekocentrum Valašské Meziříčí
www.ochranci.cz

P4 – SVC Rožnov pod Radhoštěm, p.o.
www.svcroznov.cz

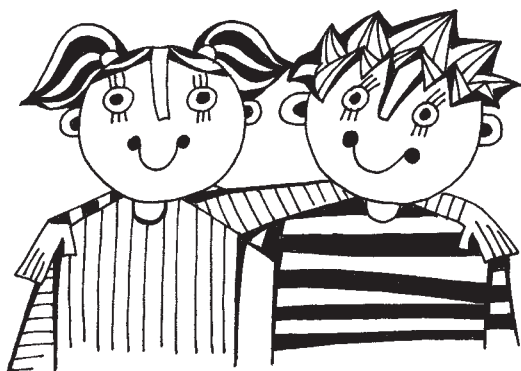
P5 – ZO ČSOP Divoky
www.csopdivoky.cz/aktivity/terenni-ekologicke-stredisko-bofi-divoky/

P6 – Vzdělávací centrum Hájenka Holešov
www.tokaheya.cz

LÍSKA, z.s.
www.liska-evvo.cz

Denní a pobytové výukové programy, projektové dny a exkurze pro školy připravují:

- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
[www.ddmastra.cz/výukové programy](http://www.ddmastra.cz/vyukove-programy)
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šíkula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis
- **LÍSKA, z.s.,**
www.liska-evvo.cz
Financování možné i z tzv. „ŠABLON“.
Pro školu připravíme kompletní agendu projektového dne.
INFORMACE:
infoevvo@seznam.cz,
605 806 840

VÝUKOVÝ PROGRAM LÍSKY Z FARMY NA NÁŠ STŮL, ANEB ZDRAVĚ HRAVĚ O PŮVODU A ZPRACOVÁNÍ POTRAVIN

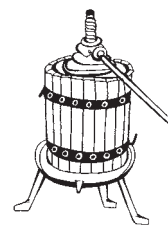
Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádobí)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 2 hodiny / po dohodě se školou lze připravit i jako projektový den v rozsahu 4 x 45 minut

EXKURZE LÍSKY NA FARMY A K REGIONÁLNÍM VÝROBCŮM

Po vzájemné dohodě zahrnuje dopravu autobusem, komentovanou exkurzi, praktickou činnost, ochutnávku produktů a tematický výukový blok.

Místo konání: farma, dílna či provozovna výrobce s ohledem na dostupnost.

Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: min. 90 minut + cesta tam a zpět

Cenu stanovíme po upřesnění programu a trasy exkurze, v návaznosti na počet žáků.

Vhodné i jako projektový den mimo školu v rámci tzv. ŠABLON.

PROGRAM S LÍSKOU PRO ŠKOLU V PŘÍRODĚ, ADAPTAČNÍ POBYT ČI ŠKOLNÍ VÝLET

Po vzájemné dohodě zahrnuje:

- farmářskou stezku – farmářský den,
- stezku objevování přírody – Učíme se venku,
- tematický výukový program, např. VODA – život v každé kapce, Odkud se bere jídlo, Můj den na farmě, Z farmy na náš stůl, Učíme se s POLY,
- terénní exkurze do okolní přírody či na farmu,
- další témata dle potřeby MŠ či ZŠ.

Rozsah programu přizpůsobíme plánu školy.

Cenu stanovíme po upřesnění programu, v návaznosti na počet žáků.

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu projektové výuky. Přispívá k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zaměření projektové výuky:

- polytechnika, přírodovědná gramotnost,
- regionální vlastivěda, interpretace místního dědictví,
- regionální udržitelná ekonomika (zemědělství, řemesla) – doporučujeme Školní farmářský den + další dle potřeby MŠ či ZŠ.

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou.
Cenu stanovíme po upřesnění programu.

Školní farmářský den

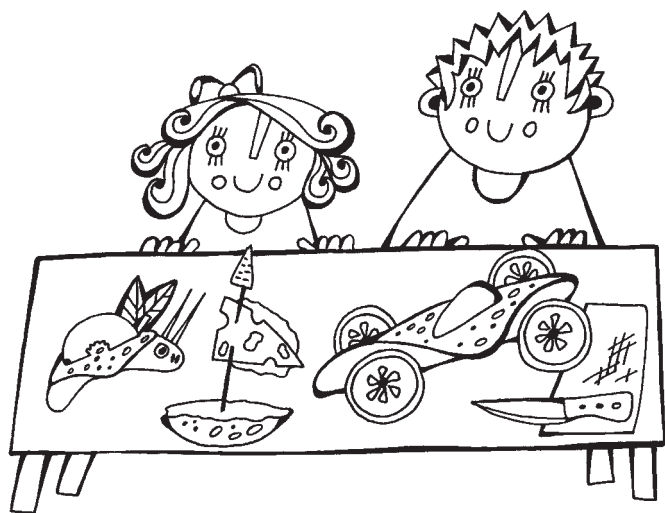
Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na práci dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu (VP), v souladu s projektovou výukou.

6. ročník: Voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, příčiny a důsledky znečištění vody

7. ročník: Voda v krajině

8. ročník: Spotřeba vody

Místo konání: třída

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií

Počet účastníků: třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před VP, 1 hodina VP s lektorem, práce žáků po VP

Učíme se venku s Lískou

Přiblížíme dětem svět přírody prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata – v návaznosti na roční období:

živá zahrada – ptáci, bezobratlí, hmyz, stromy, jarní rostliny, semínka, stopy, cyklus života, svět pod lupou, půda, voda, činnosti na rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti (čísla a písmena venku), regionální vlastivěda (ornamenty), badatelské aktivity, apod.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí v okolí školy, Arboretum Semetín

Doporučeno: od 5 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

Učíme se venku s POLY

Přiblížíme dětem řemesla, tradice a zvyky regionu prostřednictvím činností a prožitku.

Témata:

praktické ukázky řemesel (např. práce se dřevem, pilkou, proutím, slámou, ovčí vlnou, barvení), zvyky, hry a hračky našich předků, poklady z půdy, cesta jídla na náš stůl apod.

Místo konání: zahrada, venkovní či vnitřní areál školy

Doporučeno: od 4 let

Počet účastníků: 1–3 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

II/5 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovavzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žakovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život v roce 2023

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**).

Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz www.sfzp.cz

Přehled soutěží najdete na www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- Klimatická soutěž CO2 liga. Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SŠ. www.CO2liga.cz

II/6 Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Arboretum Semetín, Vsetín, www.lesyvsetin.cz/arboretum
- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice, www.muzeum-km.cz/muzeum-v-priode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice, www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko <http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naucna-stezka-bori/>
- Trezor přírody v Horní Lidči, www.trezorprirody.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 14I15 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz

Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum.

Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí.

Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat.

Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku. Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

SEZNAM NEJLEKČÍ NA CELÝ ROK

<https://ucimesevenku.cz/lekce-ktere-vas-vytahnou-ven/>

METODIKY UČÍME se VENKU

www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

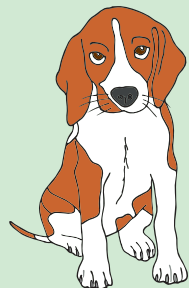
Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:

www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali metodiku **Učíme se v zahradě s Ťapkou a Větvičkou** – náměty na celoroční činnost s dětmi ve věku 4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

7 DŮVODŮ, PROČ UČIT VENKU

1. Děti učení venku baví

Učení venku je názorné, třírozměrné a pestré. Přináší mnoho nových podnětů nejen pro naše smysly, ale i pro naše myšlení.

2. Zvyšuje zájem o učení

Spojení se skutečným světem přináší pocit smysluplnosti učení. Roste pocit uspokojení z vlastního učení. Snižuje se počet absencí.

3. Zlepšuje vzdělávací výsledky

Co se naučíme skrze zážitky venku, se v mozku ukládá hlouběji a snadněji se vybavuje. Kontakt s přírodou zlepšuje pozornost a soustředění.

4. Podporuje zdraví dětí

Pobyt a pohyb venku snižuje nadváhu a obezitu, zlepšuje fungování imunitního systému a snižuje počet nemocí.

5. Děti i učitelé jsou spokojenější

Kontakt s přírodou významně přispívá k duševnímu zdraví a pohodě. Snižuje stres, úzkosti a deprese.

6. Posiluje vztahy mezi dětmi i s učiteli

Venku děti rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci. Snižují se důvody ke vzniku agresivity a násilí.

7. Učit venku je přirozené

Děti se učily venku více než 99% lidské historie. Jsou na to připravené.

Nový projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Hlavním cílem projektu je podpořit venkovní výuku na I. stupni základních škol, ve školních družinách, střediscích volného času a v mateřských školách.

Vytvořit, pilotně ověřit, realizovat a zajistit evaluaci 4 tematických programů pro cílové skupiny projektu (Místo, kde žijeme/Životní podmínky/ Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody/ Současnost a minulost v našem životě).

Podpořit přípravu, vzdělávání a rozvoj lektorů, zázemí pro společnou tvorbu programů, sdílení zkušeností, evaluaci i oslovení dalších lektorů v regionu.

Připravit pomůcky pro lektory - materiální a didaktické vybavení pro venkovní výuku.

Zpracovat materiály pro venkovní výuku (příprava lektora, pracovní listy, šablony, foto návody apod.). Podpořit sdílení materiálů a aktivit programu Učíme se venku na školách a SEV v území.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. stupeň ZŠ, připravili 8 projektových dnů, vydali motivační tematickou podložku s klipem, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populační růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně...
Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemořené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovnu:
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Pointu Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“
www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko <https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéšském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce Přehled akcí v regionu i mimo region.** Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité **Lukášovy hračky** a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.

Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnictví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 3/2023

strana 21